

»Rad sem imel tako gledališče kot film. In zelo rad sem imel recimo radio, tudi tam sem preživel ogromno časa,« se spominja igralec Boris Juh. **Tomaz Skale**

INTERVJU / Boris Juh, igralec

Rešen nekega balasta

Špela Barlič

V ečno svojih delovnih let je odložil na odru ljubljanske Drame, kjer družinsko tradicijo danes nadaljuje njegova hči Polona, a mnogo ur je preživel tudi pred radijskim mikrofonom in filmskimi kamerami. Svojo sled je pustil v mnogih ključnih filmih slovenske kinematografije; spomnimo se ga denimo kot Antona v filmu Živojina Pavlovića *Nasvidenje v naslednji vojni*, Kozlevčarja v filmu *Vojka Duletića Med strahom in dolžnostjo* in Fritza v filmu *Iskanja Matjaža Klopčiča*. Boris Juh je lani praznoval osemdesetletnico, nedavno pa ga je Društvo slovenskih režiserjev počastilo z nagrado bert za življenjsko delo na področju filmske igre.

Kaj vas je pravzaprav pritegnilo k igralstvu?

Že od mladih nog sem želel biti v tem poklicu. Ko sem spremljal očima na predstave ljubiteljskega gledališča, sem bil naravnost fasciniran nad tem, da je bil nekdo še minutko prej čisto navaden človek, na odru pa je lahko postal, kar koli je želel. V tistem času sem živel v iluzijah. V otroštvu sem se spričo življenjskih okoliščin zelo veliko selil in ni mi bilo lahko. Še posebno film je bil zame res nekaj čarobnega. Zlasti v povojnih letih, ki sem jih sam doživljal kot zelo siva, se mi je zdel nekaj tako čarobnega, neverjetnega.

Metod Pevec je v obrazložitvi nagrade zapisal, da ste v svoji karieri ustvarili kar 62 filmskih duš. Zavidljiva številka glede na to, da ste bili ob tem še polno zaposleni najprej v Mladinskem gledališču in nato do upokojitve v ljubljanski Drami...

Res, dela sem imel toliko, da se nisem videl iz njega. Rad sem imel tako gledališče kot film. Zelo rad sem imel recimo radio; tudi tam sem preživel ogromno časa.

Niste nikoli ničemur rekli ne?

Ne, ker sem rad delal. Poleg tega so bile igralske plače precej skromne, midva z ženo pa sva bila oba igralca in poskrbeti sva morala za tri otroke. Tako sem na vseh koncih in krajih iskal zaslužek, zato sem bil kar nekako ujet v ta krog. Spomnim se, kako sem se včasih peljal mimo Drame na radio, ob sebi na sedežu sem imel besedilo in sem se med potjo do radia pripravljaj na delo.

Zakaj, menite, so vas režiserji tako radi vabili pred kamero?

Ko sem prišel v Dramo, se mi je kar nekako odprlo. Z nekaterimi režiserji sem se dobro ujel in sem potem z njimi snemal večkrat, denimo z Vojkom Duletičem, tudi z Matjažem Klopčičem. Za projekcijo ob podelitvi nagrade bert sem si zaželel Klopčičeva *Iska-*

Lepo je, če pri delu naletiš na velike mojstre, ki ti razširijo pogled. Tako se ti kar naenkrat odprejo nove poti, kar nekako postaneš osvobojen nekega balasta, ki si ga imel prej.

nja, a so se potem odločili, da bodo predvajali *Nasvidenje v naslednji vojni*. *Iskanja* so bila zame neka osvežitev, ker sem takrat snemal precej filmov s partizansko tematiko, ta film pa je bil drugačen. Ljub mi je bil že roman *S poti* Izidorja Cankarja, na osnovi katerega je film posnet, in tudi delo pri tem filmu je bilo perfektno. V njem sem se zelo našel, čeprav je bilo snemanje naporno kot hudič. Veliko smo snemali v Benetkah in s soigralcem Borisom Cavazzo sva ravno takrat skupaj igrala tudi v neki gledališki predstavi. Čez dan sva snemala, zvečer pa sva morala odigrati predstavo. Ob enajstih zvečer sva morala spet nazaj na pot, da sva bila ob enih v Benetkah. Dve uri sva spala, ob štirih pa sva morala že v masko. Zelo je bilo naporno, ampak ko si mlad, je vse mogoče.

Pa ste imeli kakšne težave s preklapljanjem med gledališču in filmsko igro?

Mislím, da med gledališko in filmsko igro v sodobnem gledališču ni več velike razlike. Zunanje oblikovanje likov in glasovne lege so danes tudi v gledališču bližje filmskim. Ne bom ravno rekel, da je bilo gledališče včasih patetično, ampak pred drugo svetovno vojno je bilo nekako napeto, nabuhlo. Sam sem to opazil že med študijem in začel pri sebi to korigirati.

Vas je pri delu na filmu kakšen režiser še posebej navdušil?

Povsem izvenserijski se mi je zdel Živojin Žika Pavlović. Res je bil široka, kompleksna pojava, izredno razgledan človek. On je dejansko videl sliko, še preden smo jo posneli. To je redek dar. Tudi iz napotkov, ki mi jih je dajal, se je videlo, da je res širokega obzorja. Lepo je, če pri delu naletiš na take velike mojstre, ki ti razširijo pogled. Tako se ti kar naenkrat odprejo nove poti, kar nekako postaneš osvobojen nekega balasta, ki si ga imel prej. Tudi duhovno je bil zelo svobodnjaški človek. In, seveda, nosil je tudi nekaj težke preteklosti še iz druge svetovne vojne. Najbrž ga je tudi to oblikovalo.

Delali ste tudi z Emirjem Kusturico...

To je bila le manjša vloga v filmu *Dom za obešanje*, lahko pa vam povem podrobnost s snemanjem v Skopju. Snemali smo v pravi bolnišnici, na hodniku, medtem ko je v sobi deset metrov za vogalom potekala težka operacija na možganih. Filmski delavci so hodili tja noter gledat, kako operirajo, operaterji pa k nam, kako snemamo. Kaj takega še nisem doživel. Madona, sem si rekel, to pa je bolnišnica, tu pa res ne bi bil rad operiran...

Kakšne filme pa sami radi gledate?

Resnično globoko sem denimo občutil *Schindlerjev seznam*. Jokal sem kot dež. Ali pa film *Katin* nedavno preminulega Andreja Wajde. Človek takoj poišče paralele z naših prostorov. Grozno. Ne da uživam v takšnih filmih, ampak mislim, da so pomembno opozorilo, da si česa takega ne smemo dovoliti nikoli več. ✕